Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 62. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го КВІТНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 3, 1986 No. 62. VOL. XCIII.

СТВЕРДЖЕННЯ І ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головна Контрольна Комісія Українсьього Народного Союзу, виконуючи свої статутові обов'язки, превела від 22-го до 28-го березня 1986 року повну перевірку діловодства і організаційного стану цієї найбільшої і найстаршої установи у вільному світі. Також провірено видавництво, виховно-відпочинкову оселю Союзівку і Українську Національну Корпорацію Дому УНС.

У висліді згаданої перевірки, Головна Контрольна Комісія стверджує наступне:

1. Український Народний Союз у 91-му році свого існування продовжував свої традиції відданої служби своїм членам, своїй громаді та своєму народові, збагачуючи їхні надбання, сприяючи їхнім змаганням своєю багатобічною активністю.

2. Українських Народний Союз в передконвенційному 1985 діловому році, мав додаткові видатки, а закінчив цей рік значним збільшенням майна на суму 2,702,245 дол. В цілому майно УНС збільшилося до суми 54,875,545 дол.

3. Український Народний Союз в 1985 році помимо великого вкладу праці Організаційного Відділу приєднав лише 1,956 членів на загальну суму забезпечення 7,791,500 дол. Пересічна сума забезпечення нових членів виносила 3,983 дол. Цей успіх є спільним успіхом наших секретарів і головного організатора та членів Екзекутивного Комітету.

4. Українська Національна Корпорація Дому УНС одержала за винайм приміщень суму 2,658,526 дол. Корпорація виплатила УНС на сплату відсотків 1,455,000 дол., а членам УНС виплачено за дивіденди на боргові зобов'язання суму 475,710 дол. Внутрішня позика членів УНС (боргові зобов'язання) виносила на день 31-го грудня 1985 року суму 5,025,317 дол.

5. Рекордовий Відділ впровадив нові грамоти, полагоджував справи видачі грамот новим членам. Веде широку кореспонденцію з секретарями відділів, дуже чочно відповідає на всі писемні запити.

6. Фінансовий Відділ провадить ощадну господарку, яка виказує постійний ріст майна.

7. Союзівка — допоміжне господарство УНС, сповняє успішно, в першу чергу, ролю українського культурного центру, з виступами найкращих мистецьких сил. Вона теж стала атрактивним центром української молоді. Головна Контрольна Комісія з приємністю стверджує, що Екзекутивний Комітет виконує рішення Головного Уряду і приступив до будови 10-кімнатного дому на Союзівці, а також плянує ще побудувати мешканеві доми.

8. Видавництво. Звертаємося до всього членства УНС з закликом допомогти Головному Урядові поширити серед української громади наші публікації, „Свободу", „Український Тижневик" і „Веселку".

Контрольна Комісія закликає все членство і українську громаду в цей особливий час звернути увагу урядів ЗСА і Канади, що очорнювання цілого українського народу за коляборацію з нацистами у Другій світовій війні є безпідставне і базоване здебільша на совєтській дезінформації. Контрольна Комісія закликає членство і цілу українську громаду в ЗСА і Канаді об'єднаним фронтом стати в обороні доброго імени.

Вже тільки два роки ділить нас від історичної дати Тисячоріччя Хрищення України. Закликаємо наше членство активно включитися в працю Громадського Комітету 1000-річчя в Америці. Закликаємо Комітет Українців Канади, якого ми є членами, до створення громадсьього комітету 1000-річчя в Канаді, щоб з нашими Церквами в Канаді спільно з усією українською громадою соборно і достойно відзначити велику історичну подію нашого народу.

(Закінчення на стор. 3)

ЗАТВЕРДЖЕНО ПЛЯН СОБОРНИХ СВЯТКУВАНЬ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА

Філядельфія (ПЮС). — В суботу, 22-го березня ц.р., тут у приміщеннях Української Католицької Митрополії відбулися наради Ділового Комітету всегромадського Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні, на яких затверджено рямовий плян і визначено дату соборного святкування Тисячоліття в Америці. Нарадами проводив голова Ділового Комітету проф. д-р Юрій Солтис у приявності президента Крайового Комітету проф. д-ра Юрія Старосольського, а секретарював д-р Василь Калинович.

Наради розпочав молитвою Владика Стефан Сулик, Митрополит Української Католицької Церкви в Америці, який у своєму слові звернув увагу учасників наради на те, що заходами Світової Ради Церков до Америки вже приїхала велика кількість російських пропаґаторів, які мають розгорнути широку акцію серед різноконфесійних американських церковних кіл та в академічному світі для присвоєння росіянами Тисячоліття Хрищення Руси-України та й самого володаря України рівноапостольного Володимира Великого. Тому апелював Митрополит до керівних чинників Крайового Комітету розгорнути жвавіше свою діяльність.

У цілоденній нараді взяли участь 22 члени Ділового Комітету й голови комісій, які, після заслухання звітів з діяльности та дискусії на над ними, прийняли важливі постанови. З діяльности Ділового Комітету звітував д-р Ю. Солтис, який звернув увагу на те, що нарада відбувається саме в першу річницю створення Крайового Комітету й на сьогоднішній нараді необхідно прийняти ряд постанов, які пожвавили б діяльність цілої громади у справі підготови до відзначування Тисячоліття.

Голова Організаційної комісії проф. д-р Петро Стерчо звітував, що зараз після появи в пресі звернення Крайового Комітету до громадянства в січні 1986 року, ним очолювана комісія розпочала організувати місцеві комітети Тисячоліття Християнства в Україні. Він вислав листи до 403 українських католицьких і православних парохів, а також до протестантських пасторів, і зокрема провідних громадських діячів у 18 містах Америки з проханням увійти у склад ініціятивної групи в даному місті та скликати на соборній і загальногромадській базі основуючі збори місцевого комітету Тисячоліття Християнства в Україні. Дотепер створено такі комітети в Олбані, Ню Йорку, Рочестері, Н. Й., і Сиракюзах, Н. Й. В інших містах ведуться інтенсивні заходи для створення таких комітетів.

Голова Організаційної комісії звернув увагу на те, що серед громадян існує свого рода неясність відносно цілей і завдань різних комітетів, **що їх створено чи їх твориться в Тисячоліття Хрищення України.** Насамперед треба ствердити, що обидві традиційні Українські Церкви мають Комітети Тисячоліття Християнства в Україні при своїх митрополіях, а крім того кожна епархія має свій Епархіяльний Комітет Тисячоліття зі своїми ясними завданнями **релігійної віднови тощо.** Крім того існує Гарвардський Проєкт, який має свої філії в різних містах, і громадяни дуже часто вважають його репрезентантом всегромадського Крайового Комітету, хоч Гарвардський Проєк має лише видавничі завдання. Крім того, в червні минулого року відбулася конференція Світового Наукового Конґресу Тисячоліття Християнства, що відбулася в Бавнд Бруку. **Кожний з вищеназваних** комітетів має свої специфічні завдання і кожний з них звертається до українського громадянства з своїми закликами.

Крайовий Комітет Тисячоліття Християнства в Україні, що був створений на заклик Блаженнішого Митрополита Української Православної Церкви Мстислава і Митрополита Української Католицької Церкви Стефана Сулика минулого **року на всегромадській** і міжконфесійній базі, з метою спільного, всегромадського і міжконфесійного відзначення Тисячоліття Християнства в Україні, соборно в дусі християнської братньої любови. Такої об'єднаної акції потрібно для того, щоб ще більше закріпити почуття християнської **братньої любови поміж** усіма українцями-християнами та для того, щоб соборно протиставитися зазіханням російських імперіялістів присвоїти для себе цей великий історичний ювілей українського народу.

В цьому дусі, на внесок проф. П. Стерча, що був підтриманий інж. Євгеном Івашковим, після обміну думок, Діловий Комітет **ухвалив одноголосно підтримати внесену конгресменом Джеком Ф. Кемпом резолюцію ч. 494 в Палаті** Репрезентантів про будову пам'ятника св. Володимирові Великому на публічній площі у Вашінґтоні, Д.К. Громадські організації та **поодиноких громадян проситься апелювати листами до своїх конгресменів підтримати цю резолюцію в** Конгресі ЗСА. Це тим більше, що проти резолюції виступили росіяни в Америці, на чолі з їхнім Конґресом Російських Американців.

У своєму звідомленні інж Юрко Повстенко, голова Мистецько-Імпрезової комісії, поінформував, що проведено застанову над засадничими плянами відзначування Тисячоліття у Вашінгтоні та в інших містах Америки. На його внесок в основному затверджено рамовий плян відзначування Тисячоліття, що його опрацю**вали з 17-го квітня 1985 року Уляна Дячук, Ю. Пов**стенко, Іван Скочиляс і Петро Стерчо. Цей плян був публікований в українській пресі минулого року й треба його модифікувати так, як цього вимагатимуть потреби. Деякі точки цього пляну вже стали неактуальними, інші важко було б в короткому часі зреалізувати. В основному, на внесок Ю. Повстенка, остаточно ухвалено, що, не зважаючи на всі неґативи, всегромадське відзначування Тисячоліття Християнства в Україні визна-

(Закінчення на стор. 3)

СУДДЯ В ЄРУСАЛИМІ ПРОДОВЖИВ РЕЧЕНЕЦЬ УВ'ЯЗНЕННЯ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Єрусалим, Ізраїль. — Аґентство Юнайтед Пресс Інтернешенел повідомляє, що ізраїльський суддя Агарон Сімга продовжив, на прохання прокуратора і поліції, реченець перебування в тюрмі на чергових 15 днів для Івана Дем'янюка, якого в Ізраїлі все ще називають „потенційним нацистом", „Іваном Грізним" і „вбивцею", не зважаючи на заяви багатьох свідків, в тому числі також жидівських, які кажуть, що в'язні Треблінки вбили „Івана Грізного" під час заворушення в таборі в 1943 році.

Ізраїльські чинники формально обвинуватили І. Дем'янюка у вбивствах жидівських в'язнів в концтаборі Треблінка, де, згідно з їхніми підрахунками, загинуло біля 900,000 осіб.

У зв'язку з новими свідченнями і твердженням, що „Івана Грізного" вбили в'язні, справа підготови процесу над І. Дем'янюком набирає іншого характеру, хоч офіційні речники, зокрема поліції і прокуратури Ізраїля, намагаються применшити ці факти, кажучи, що ці „контроверсійні заяви" є суперечними і не перевіреними.

Тому, що згідно з опінією прокуратури, справа ще не вияснена, прокураторові було легко переконати суддю про потербу продовження реченця перебування в тюрмі І. Дем'янюка. Суддя погоджується, що свідчення одної й другої сторони вимагають дальших студій.

Алекс Іш-Шальом, шеф поліції, заявив кореспондентам, що особа чи група осіб, які твердять, що „Івана Грізного" забили в'язні самі цього випадку не бачили і цей арґумент ледве чи можна брати до уваги під час судової розправи. Як відомо, ще в 1947 році Еліягу Розенберґ зізнав і його зізнання зберігається в документальному центрі у Відні, що „Іван Грізний" не живе. Інший подібний документ зберігається в Бар Іллян університеті в Тель Авіві, а третій свідок ще живий, еспанець з Барсельони, готовий навіть свідчити на процесі, якщо буде така потреба.

І. Дем'янюк, який під час 35-хвилинного переслухання ввесь час був закутий, слухав арґументів прокуратури і поліції спокійно і розмовляв зі своїм перекладачем і адвокатом. „Я почуваюся добре", — відповів Дем'янюк судді, як він запитав його про самопочуття. Пізніше однак він протестував, що поліція веде слідство англійською, а не його рідною українською мовою і він не все розуміє.

ВСЕ ЩЕ ІСНУЄ МОЖЛИВІСТЬ ЗУСТРІЧІ НА ВЕРШИНАХ

Москва. — Не зважаючи на те, що совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов закликав президента З'єднаних Стейтів Америки Роналда Реґена відбути в котрійсь европейській країні конференцію для обміркування справи припинення, а може навіть заборони випробування нуклеарної зброї і атомових бомб, Москва не виключає звичайної зустрічі на вершинах між двома лідерами згаданих держав літом цього року, згідно з домовленням в Женеві.

Очевидно, офіційний Вашінґтон настоює, щоб така зустріч відбулася в червні у ЗСА, але СССР вживає різні дипломатичні тріки, щоб таку зустріч відкласти, мовляв, її треба відповідно приготовити, а крім того вершинну конференцію повинні супроводжати якісь конкретні досягнення у переговорах і підписання принаймні тимчасового договору про редукцію стратегічної міжконтинентальної нуклеарної зброї.

Несподівано однак для багатьох західних дипломатів акредитованих в Москві Ґеорґій М. Корнієнко, перший заступник голови Ради Міністрів, тобто прем'єр-міністра, скликав пресову конференцію на якій заявив, що генеральний секретар ЦК КПСС М. Ґорбачов цілком не думав зривати домовлености між СССР і ЗСА у српаві другої виршинної конференції, а розмови чи евентуальна зустріч його з президентом Р. Реґеном, а можливо також і іншими головами держав, які продукують в себе нуклеарну зброю, були б тільки побічними заходами ціллю яких була б тільки одна справа: заборона чи обмеження до мінімуму експерементів, тобто випробувань нуклеарної зброї. Одинокою перешкодою для другої вершинної конференції у Вашінґтоні, на думку Корнієнка, є непевність Совєтського Союзу, що такі

(Закінчення на стор. 3)

Вийшла нова книжка проф. Ф. Сисина

Кеймбридж, Масс. (ФКУ) — Цими днями появилась друком у виданництві Гарварду нова наукова праця історика України, професора Гарвардського університету, Франка Сисина. Назва цієї 400-сторінкової книжки: „Між Польщею і Україною, дилема Адама Киселя". Ціна примірника — 19.50 дол.

Читач без труду спостереже, що з упадком польського панування в Україні в роках половини XVI століття змінився напрям східньо-европейської історії. Козацький зрив керований Богданом Хмельницьким розгорівся в 1648 році у всенароднє повстання, яке виявило слабості Польсько-Литовської Річи Посполитої. Новопосталий новий державний устрій, Козацька Гетьманщина, дала початок змаганню за вплив і владу на землях Східньої Европи.

Проф. Франк Е. Сисин розглядає провал польської політики через вивчання кар'єри Адама Киселя. Провідний член української шляхти і високий достойник в польському уряді, Кисіль шукав відповідей на основні проблеми України XVII століття — релігійні спори відносно Берестейської унії (1596), неспокій серед запорозьких козаків, військові атаки татар, турків і москалів. По повстанні Хмельницького, Кисіль, православний українець, був ідеальною особою для діяльности як посередник між повстанцями та урядом. Його невдачі виявили непримирні різниці, що ділили дві сторони.

Спираючись на широкий дослід архівних матеріялів у Польщі та в Україні, дослідна праця проф. Сисина збагачує розуміння не лише історії Східньої Европи, але й розгортає дискусію про передумови і характер модерних революційних зривів і про прояви змін політично-суспільних еліт.

Франклин Л. Форд, професор старинної і новітньої історії в Гарвардському університеті, відмічує, що „праця Ф. Сисина присвячена розглядові важливого своїми наслідками козацького повстання в Польсько-Литовській Річі Посполитій часів XVI століття буде радо прийнята не лише спеціялістами — дослідниками в ділянці польсько-українських студій, але теж істориками вчасної новітньої Европи в загальному".

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР Департаменту оборони ЗСА Каспар Вайнберґер виїхав на двотижневу поїздку по країнах Азії, під час якої він відвідає також столицю Філіппін Манілю. Це буде перша візита американського державного діяча такої ранґи з часу приходу до влади Коразон Акіно. Речник Пентаґону Роберт Симс повідомив, що К. Вайнберґер прибуде в Манілю 7-го квітня, щоб підтвердити намір американського Уряду підтримати нового президента в справі проведення необхідних реформ і забезпечити високу боєздатність філіппінської армії, активної учасниці бльоку АСЕАН. Під час візити К. Вайнберґер обговорить питання про американські бази на Філіппінах. Він відвідає також Південну Корею, Японію, Таїлянд і Австралію.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена 8-го квітня офіційно повідомить Конгрес про свій намір продати комуністичному Китаєві електронічне обладнання на суму 550 міл . дол. Обладнання призначене для модернізації 50 китайських винищувачів типу Ф-8. Речники Уряду ЗСА повідомили, що це обладнання зміцнить протиповітряну оборону Китаю на випадок совєтського нападу і піднесе військове співробітництво між Вашінґтоном і Пекіном на нову висоту. Якщо Конґрес протягом 30 днів не висловить заперечення проти угоди з Пекіном, то Китай дістане це обладнання. Законодавці можуть заборонити продаж двома третинами голосів.

КОМІСІЯ СТЕЙТУ Каліфорнія в справах дострокового звільнення злочинців відхилила просьбу Сірґана Сірґана, який в 1968 році вбив сенатора Роберта Кеннеді, найбільш можливого кандидата на пост президента ЗСА від Демократичної партії. Це була восьма просьба С. Сірґана.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ репортерка газети „Вашінґтон Пост" Селестіна Болен, в Москві вперше за шість років відкрилася американська виставка, на якій представлені картини французьких художників-імпресіоністів із колекції крайової ґалерії у Вашінґтоні. Перед тим виставка побувала в Ленінґраді в Ермітажі, який у зв'язку з великою кількістю відвідувачів працював до дев'ятої години вечора. 1-го травня у крайовій ґалерії відкриється виставка імпресіоністів з колекції московського музею імени Пушкіна. Відтак виставка переїде до Лос Анджелесу і Ню Йорку.

ФІРМА РЕҐІОНАЛЬНОГО плянування запропонувала транспортному управлінню Ню Йорку плян продовження лінії підземки, яка з'єднує Флашінґ в Квінсі з Таймс сквер в Манґеттені, до Іст Ратерфорду в стейті Ню Джерзі. Якщо плян буде здійснений, то лінія підземки продовжиться на 7,5 милі. Здійснення проєкту буде коштувати 1,2 біл. дол. Фірма виступила з цією пропозицією після досліджень, зв'язаних з щоденним перевезенням в Ню Йорк і з Ню Йорку десятків тисяч службовців. Фірма прийшла до висновку, що за 25 років кількість людей з Ню Джерзі в Ню Йорк і назад подвоїться і що необхідний новий транспортний зв'язок між стейтом Ню Джерзі і Манґеттеном.

ДО З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки прибув прем'єр-міністер Ізраїля Шимон Перез. Під час чотириденної офіційної візити він зустрінеться з віцепрезидентом Джорджом Бушом і державним секретарем Джорджом Шулцом . Зустріч Ш. Переза з президентом Роналдом Реґеном не заплянована. Вважають, що під час розмов у Вашінґтоні буде розглянуто і справу про фінансову допомогу прозахідним країнам Близького Сходу. „Це повинно бути щось на зразок пляну Маршалла для Близького Сходу", — сказали репортерам асистенти Переза. Візита Ш. Переза є третьою з того часу, як у вересні 1984 року він став прем'єр-міністром.

Пом'януть Г. Т. Китастого у другу річницю смерти

Ню Йорк. — В неділю, 6-го квітня ц.р., тут в українській православній катедрі св. Володимира при 82 -ій вулиці після Служби Божої о год. 11.30 буде правитись Панахида за св. п. Григорія Трохимовича Китастого у другу річницю смерти.

Школа Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку повідомляє про ці релігійні відправи усіх бандуристів і шанувальників кобзарського мистецтва, щоб спільно , спом'янути і відзначити другу річницю відходу у вічність батька кобзарської родини.

В Лаббоку показали українські вишивки і писанки

Лаббок, Тек. (Ж. І.) — Від 9-го до 15-го березня ц. р. тут в Тексас Тек університеті в Лаббоку проходив тиждень української писанки й вишивки, організований університетським Слов'янським клюбом „Слово". З цієї нагоди відбулася в університетській бібліотеці виставка писанки, вишивки, одягу, різьби й кераміки. Виставку відвідав президент університету д-р Л. Кавазос, професори й кілька тисяч студентів і мешканців міста.

Президент університету д-р Л. Кавазос отримує писанку від І. Кметик

Під час тижня відбувалися покази писання писанки в університетському дворі й в місті. Такі покази відбулися в університетському центрі у відділі німецької і слов'янських мов, в коледжі домашнього господарства тощо. Під час окремих зустрічей писанку вручено посадникові міста, президентові університету, віцепрезидентові для академічних справ, деканові гуманітарних наук і голові відділу німецької і слов'янських мов.. Згадка про українське народне мистецтво появилися на сторінках преси й на телевізії, як також університет зробив документальний фільмовий запис писання писанки.

Писання писанки вміло демонструвала Ірина Кметик при допомозі Марійки Дроздяк-Труґійо з Албукеркі, Н. М. Експонати виставки були з особистої збірки І. Кметик.

Підводячи підсумки цього цікавого тижня, проф. В. Жила відзначив вартість українського народного мистецтва в змаганні людини з красою.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР І. ДИБКО-ФИЛИПЧАК

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштовує авторський вечір Ірини Дибко-Филипчак, який відбудеться в п'ятницю, 4-го квітня ц. р., о год. 7-ій вечора, тут в клюбі, при 136 Друга авеню. **В музичній частині вечора виступить Лариса Маґун-Гурин при фортепіяновому супроводі проф. Михайла Лева.**

У СВІТІ

ВРАХОВУЮЧИ вийнятково тяжку економічну ситуацію в Гаїті, Уряд ЗСА вирішив збільшити допомогу для тієї країни у висоті 10 мільйонів долярів. Пітер МекПірсон, адміністратор для міжнародного господарського розвитку, заявив на пресовій конференції у Вашінґтоні, що з додатками загальна допомога для Гаїті становитиме тепер 60 міл . дол. в цьогорічному фінансовому році. МекПірсон вважає, що Гаїті мають вигляди поправити свою економіку з допомогою багатших держав.

КАНАДСЬКИЙ СЕНАТОР, член Ліберальної партії з Квебеку Жак Геберт закінчив 22-денний голодовий страйк, яким він протестував проти ліквідації урядом оплачуваної програми для молоді, внескодавцем якої він був 10 років тому. Сенатор згубив 21 фунтів ваги і спав ввесь час на коридорі перед сенатською палатою. Геберт закінчив свою голодівку тільки тоді, як зформувався громадський комітет виборців, які обіцяли продовжувати змагання за привернення програми, а тимчасово вони самі будуть опікуватись потребуючою молоддю.

РАДА БЕЗПЕКИ Організації Об'єднаних Націй продовжувала дискусії над скаргою З'єднаних Стейтів Америки і Лівії у понеділок, 31 березня, і у вівторок, 1-го квітня, але жадного рішення не винесено і покищо рада не голосувала над справою. Представники Совєтського Союзу роздали були членам ради резолюцію, яка засуджує „аґресію проти Лівії", не називаючи „аґресора". Жадна з резолюцій не отримала потрібних дев'ять голосів і тому розмови над цією спаравою будуть продовжуватися.

СОВЄТСЬКИЙ лідер Міхаїл Ґорбачов запропонував свою допомогу у розв'язці політичного питання в Південно-Африканській Республіці. У промові виголошеній з нагоди приїзду до Совєтського Союзу президента Мозамбіку Самори М. Машеля, М. Ґорбачов критикував З'єднані Стейти Америки за їх „цинічну жорстокість" супроти ангольського народу, Лівії і Нікараґуа та оборону південно-арфиканського режиму білої меншості перед світовим тиском. М. Ґорбачов відмітив, що останній XXVII з'їзд КПСС прийняв постанову працювати в напрямі відпруження політичної ситуації у світі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Великодні звернення

Завівся уже такий традиційний міжнародний звичай, що під Новий Рік, Різдво Христове та Великдень лідери різних країн проголошують звернення до своїх земляків із заторкуванням найважливіших для них актуальних проблем. Так сталося і цього року з нагоди Великодня за новим стилем. Президент Реґен, перебуваючи вже на коротких святкових феріях на Заході Америки виголосив у суботу, 29-го березня ц.р. через усі радіостанції промову, в якій торкнувся двох останніх найактуальніших і найболючіших для Америки проблем: міжнародного тероризму, що його активним протектором і режисером є лівійський диктатор Муаммар Каддафі, та загрози комунізму для всієї Центральної Америки експортованого з Нікараґуа. Як відомо, в минулому тижні відбулися на Середземному морі недалеко берегів Лівії маневри могутньої Шостої фльоти, під час яких прийшло до стрілянини між лівійськими прибережними човнами, які зважилися атакувати американські кораблі, та американською фльотою і летунством.

Американці не понесли ніяких втрат, Лівія втратила два прибережні човни і збудовану та вивіновану Москвою прибережну радарну станцію. Президент Реґен натаврував знову названого лівійського диктатора, який постійно пається проти Америки і погрожує їй терористичними акатами, і перестеріг Муаммара Каддафі, що та його терористична робота не залишиться безкарною. Про СССР і пов'язані з американсько-совєтськими відносинами справи Реґен не говорив. Зате він перестеріг ще раз Нікараґуа, що Америка не допустить до експансії комунізму. Рейд одного військового з'єднання Нікараґуа на територію сусіднього Гондурасу, де існують бази партизанів проти комуністичного режиму в Нікараґуа, допоміг Реґенові дістати від Сенату згоду на признання отим борцям за свободу 100 мільйонів дол., і є шанси, що тепер і Палата Репрезентантів з її демократичною більшістю погодиться на це. Пропозиція диктатора Нікараґуа Данієля Ортеґи, щоби Реґен і він перевели „мирову нараду" — ледве чи стрінеться із згодою від Реґена.

У сам день Великодня, у минулу неділю, промовляв до 200,000-ої маси людей, зібраних на площі святого Петра у Римі Папа Іван Павло II. Він теж таврував тероризм і закликав усіх людей молитися за мир у світі. Але він використав і нагоду, щоб різко ще раз натаврувати ведені у світі аборти. Католицька Церква стоїть на принциповому становищі, що аборти — це вбивство живої, хоч ще ненародженої дитини, тим поганіше, що отой плід не всилі боронити себе.

Американський лібералізм допускає існування у цій країні численних окремих клінік, де переводять аборти, і Верховний Суд теж визнав, що вони не перечать Конституції. Але проєкт окремого Додатку до Конституції щодо рівних жіночих прав не всилі перейти саме тому, що є там клявзуля, яка дозволяє переводити аборти на кошт міста чи стейту.

Несподівано майже одночасно виголосив теж промову кремлівський диктатор Міхаїл Ґорбачов. У промові, що її передавали совєтські радіостанції, він критикував недавно переведений в Америці штучний підземний атомовий вибух, всупереч „мораторіюму", що його в цій справі проголосила була Москва, але вистерігався гострих і образливих для Америки і Президента висловів. Зате у приступній формі він несподівано запропонував президентові Реґенові зустрітись „у Лондоні, Римі або будь-якому іншому місті, яке на це погодиться", — виключно для справи переговорення проблеми штучних атомових вибухів. Вони давно вже заборонені на землі і в повітрі, але дозволені робити їх під землею. Ґорбачов пропонує скасувати й ті підземні експерименти. Америка дотепер відкидала ту суґестію арґументом, що СССР перевів уже серію потрібних йому для нової атомової зброї штучних вибухів — а Америка не виконала ще запляновані програми таких експериментів.

Усе ж, пропозиція Ґорбачова, на яку Реґен не дав ще відповіді, напевно зустріне прихильний відгук в ліберальному американському таборі і серед західніх союзників Америки. Та пропозиція вказує, що Ґорбачову таки залежить на таксяк добрих стосунках з Америкою і що він — як і Америка — не хоче війни. Тому не виключене, що в найближчих місяцях таки прийде до зустрічі Реґена з Ґорбачовим, тим паче, що на цей рік була заповіджена нова конференція на вершинах. Готовість Ґорбачова зустрінутись з Реґеном „якнайскорше" — це теж своєрідна перемога американської дипломатії. Ніхто при умі у широкому світі не хоче нової великої війни. Зустрічі „на вершинах" не приносять великої практичної користи, але є від них та користь, що „хто говорить, той не воює".

Василь Витвицький

КУЛЬТУРНИЙ ОБМІН ВІДНОВЛЕНИЙ

II.

Один з них оповідає, як то до Америки поїхав „Великий театр опери й балету" з Москви. Коли вернувся, довелося змінити назву на „Малий театр опери й балету". Дійшло до того, що в останніх переговорах совєтські представники вимагали від американців співпраці у виловлюванні тих, що „вибрали свободу". В дипломатичній мові це називається: „давати гарантію безпеки". На це американська сторона не могла погодитися, бо в тому випадку вона мусіла б сповняти поліційну функцію і пильнувати, щоби совєтські мистці не втікали. До речі, втеча музик під час закордонних концертових подорожей — явище в усій тисячолітній історії музичного життя незнане і небуденне. І яка, здавалось би, всемогутня режимово-поліційна машина Совєтського Союзу не була б, все таки вона не в силі заглянути в душу ні тим, що втікають, ані тим, що вертаються. У тих обставинах говорити про приїжджих мистців, як про „стовідсоткових вислужників режиму" це очевидне непорозуміння.

Є один голос, до якого слід прислухатись з особливою увагою: голос молодшого покоління. Якщо це не члени організацій, які послушно виконують прикази згори, то з уст молодих звідусіль чуємо, що для них зустрічі з мистцями з України дуже цікаві і цінні. Олесь Кузишин на сторінках „Свободи" (12-го листопада 1982 року і 4-го жовтня 1983 року) писав про свої враження з концерту київського ансамблю „Кобза" і з виступів Софії Ротару в Монтреалі. Писав, що пісні у виконанні „Кобзи" запали йому в душу на все життя, а Софія Ротару — на його думку — просто очарувала Монтреаль. Знову ж один студент університету Колюмбія дивувався: як це так, що українські мистці там у Совєтському Союзі зазнають дискримінації і приниження, а дехто хоче ще й тут дошкулювати їм і понижувати? Ще варто пригадати одну з резолюцій з'їзду ОДУМ 1976 року: „З'їзд уважає, що протести проти мистців з України є невідповідними, з морального боку несправедливими і з політичного аспекту шкідливими".

Коли мова про опозицію до виступів мистців з України, то — на мою думку — одною з її підстав і причин бувало надмірне спрощення питання, зведення усіх проблем до „чорного" і „білого". Там усе чорне, навіть наші брати, що приїздять звідти, тут усе біле і кришталько чисте. Наш досвід особливо в останніх роках показав, що воно не зовсім і не завжди так. Гра міжнародних і міждержавних сил куди складніша, ніж це на поверхні могло б виглядати. Згадати б тільки, що на Заході доводиться нам стрічатися з проявами захоплення усім, що російське. (Це — можна сказати — любов без взаємности). Російська музика не сходить з програм американських концертів. Навіть Петро там є „Перший", тут він „Великий"; Катерина там „Друга", тут вона обов'язково „Велика".

Подібним спрощенням є погляд, що, висилаючи українських мистців закордон, совєтські керівники бажають, щоби ми їх тут громадно і дружньо прийняли. Якраз навпаки. Їх ціллю є, щоби ми виявляли до приїжджих мистців ворожість і відчуження, бо тоді прірва між краєм і еміґрацією поглиблюється, це одне, а друге тоді „висланники" вертаються з-за кордону знеохочені і розжалені. Тоді й можна широко розписуватися в пресі про „буржуазних спекулянтів", про „ворогів української культури", як це було у великій статті під вимовним заголовком: „Злякалися української пісні" („Культура і Життя", Київ 1-го серпня 1971 року).

Я вповні свідомий, що подана тут арґументація є переконливою для хронічних зустрічальників, „от них же первий єсьм аз", проте, як показав досвід, вона не переконає тих, які твердо стоять на протилежному становищі. Тому нам як громаді слід погодитися з фактом, що відносно культ-обміну у нас існують два різні погляди. У демократичному суспільстві — це річ нормальна. Тих, які не бажають брати участи у виступах мистців з України хай ніхто не намовляє до цього і не силує. Знову ж тим, які беруть участь і радо зустрічаються з приїжджими, хай ніхто не робить перепон, ні демонстрацій. Це повинно бути між нами, як тут кажуть, договорення джентлменів. Різні познаки свідчать про те, що для заключення такого джентлменського порозуміння теперішня громадська атмосфера краща ніж це було 10 - 20 років тому.

Накінець ще одне зауваження. Недавно в Канаді члени делеґації письменників і науковців з України влаштували зустріч з громадянством. Один з визначних поетів виступав з читанням своїх поезій, м.ін. з поезією присвяченою Тарасові Шевченкові. Після цього були запити з публіки й відповіді. Дехто виступав з питаннями суто політичної натури, які уводили гостей у заклопотання. Що може поет, науковець, музика, чи маляр з Києва відповідати прилюдно на питання про тамошніх дисидентів, про русифікацію, чи стан шкільництва? Чи він може сказати щиро те, що думає і що відчуває? Чому не вести розмов про справи зв'язані з культурними подіями в даній ділянці? В минулому доводилося читати не раз про зустрічі західньоевропейських і американських музик з передовими композиторами і дириґентами з Совєтського Союзу. У пресових звідомленнях неодноразово було підкреслено, що ніхто з співрозмовників не ставив гостям питань, які могли класти їх у трудну і незручну ситуацію.

Відновлення культурного обміну Заходу і Сходу є одною з тих подій, які здійснюються на наших очах без уваги на те, чи цього хочемо, чи ні. Наше діло знайти найкращу розв'язку відносно нашого ставлення до цієї справи. Було б бажано, щоб центральні установи і преса присвятили цьому питанню свою увагу і прийшли до ясних і рішучих висновків.

Осип Данко

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ І ОРГАНІЧНІ ПОТРЕБИ ГРОМАДИ

Одним із важливих аспектів дослідження якогось суспільства є дослідження установ створених цим суспільством. Розкриваючи минуле й характер цих установ можна мати уяву про стан розвитку суспільства і можна судити, наприклад, про стабільність чи хиткий характер такого суспільства. Коротко кажучи, мова в такому дослідженні йде про якори, які це суспільство створило і які в свою чергу допомагали чи ще допомагають суспільству в його дальшому розвитку.

Українська громада в ЗСА вже має деякі надійні якори, але їх небагато. Тому треба вітати факт, що в культурно-виховній ділянці таким якором стає Український Музей у Ню Йорку. Основна важливість музею полягає в тому, що він відповідає, радше задоволяє дві органічні потреби нашого життя у ЗСА. Перша з цих потреб — це потреба поширення американської культурної сцени і присутність на цій сцені, поруч інших культур, також української культури в належній їй формі і розмірі. Ця потреба не менша ніж потреба західньоевропейських чи орієнтальних народів і культур. Різні японські міністерства та такі приватні установи як великі японські банки інтенсивно працюють в цьому напрямі і не жаліють справді багатомільйонових державних і приватних фондів на розбудову окремих культурних центрів чи наукових осередків при престижевих американських університетах. Японці, очевидно, далеко не єдині, що стараються утвердити свою присутність на американській культурній сцені. Згадуємо їх тут головно тому, що, мабуть, відчуваючи, що в порівнянні з німцями і французами вони є позаду, тому й вони працюють впертіше, систематичніше і справді на велику скалю та з великим розмахом.

Нічого подібного не можна сподіватися від українських совєтських міністерств та інших установ. Зрештою, якщо б вони навіть пробували щось робити в тому напрямі, то виходило б воно напевно звихнено в російську користь, подібно до того, що вони не раз роблять в ЮНЕСКО. Проте сьогодні ми з довір'ям можемо плянувати розбудову Українського Музею, бо дотеперішній наш досвід вказує на те, що хоч за все, за кожну п'ядь того, що ми хочемо осягнути в цьому світовому культурному центрі, нам треба вміло і вперто змагатися, то ми цей виклик можемо прийняти і створити культурну одиницю, де можливим є мистецьке пережиття або задоволення естетичних потреб чи відкриття й пізнання призабутого або невідомого в формі, розмірі і на рівні осягів з яких можуть користати всі зацікавлені справами культури.

Друга органічна потреба громади випливає з природної людської потреби самопізнання і самовизначення та знання або віднайдення свого походження й пізнання культури свого народу й народу свого походження. Ця потреба наявна в наших сучасників і можна не сумніватися, що вона буде наявна в пізніших поколінь. Ті, що щоденно працюють в Українському Музеї в Ню Йорку, хоч би в його сьогодні ще скупих розмірах, наново й наново спостерігають і переконуються в тому, яким важливим для людей є знайдення їхнього коріння та пізнання своєї культурної спадщини.

Український Музей у Ню Йорку — це за своєю природою, за його статутом і чартером чисто культурно-виховна установа. Добре виконання статутових завдань вповні вистачає для того, щоб оправдати вкладений труд і матеріяльні засоби для його створення й утримання. Але значення музею виходить поза ці рамки. Немає сумніву, що без доброго музею, а тим самим без систематичного збирання, професійного зберігання та наукового опрацювання, показу, пояснення й інтерпретації пам'яток нашої духової й матеріяльної культури — трудно говорити про тяглість культури, про зрілість і стабільність суспільства. Ще трудніше в такій ситуації думати про забезпечення майбутнього нашого суспільства та про опертя його на ранішому розвитку, на уставленій і удокументованій традиції. Усі ці питання набирають особливого зна-

(Закінчення на стор. 3)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагує Лев Яцкевич

Біологічний годинник

Ми часто нарікаємо на погане самовідчування, послаблення, знеохочення та сонливість. Бувають люди, що найкраще почувають себе та найкраще працюють в ранішніх годинах, інші проявляють пожвавлення енерґії увечері. З цього бачимо, що ритм нашого щоденного життя нерівномірний.

Науковці вже давно поставили собі питання, від чого той ритм залежить і що він собою уявляє? На основі численних дослідів та роздумів, вони прийшли до висновку, що в організмі кожної людини діє особливий „годинник", чи радше „хронометер", що усталює та реґулює її біологічний ритм, в тому биття нашого серця та температуру нашого тіла в 24-годинному циклі.

На жаль, наука ще не ствердила, де захований рушій цього біологічного ритму. Одно, що знаємо, це те, що згадані „біологічні годинники" діють в кожної людини інакше.

Щоб це потвердити, д-р П. Колчун з Англійського інституту експериментальної психології перепровадив цікавий експеримент з 43-ма молодими людьми. Вони всі були здорові та провадили подібний триб життя. На протязі двох тижнів він перевірював в різних порах дня їх умовий стан, а головно здібність зосередження та засяг пам'яті. Перевірка відбувалася в чотиригодинних відступах, від години 6:30 ранку. Що ж показалося? Що в більшості випадків, найнижча видайність їх організмів була на початку перевірки, цебто о год. 6:30 ранку, коли температура тіла була найнижча. Але вже в год. 8-ій висліди були найкращі, цебто тоді, коли температура їх тіла була найвища протягом цілого дня. По полудні видайність організму поступово знижувалася, від 2-ох до 40 відсотків. На основі тих дослідів вчені прийшли до висновку, що видайність працівника коливається, залежно від пори дня, приблизно 20 відсотків. Маючи це на увазі, можна б збільшити видайність великих виробничих підприємств через поділ робітників на кілька змін, залежно від дії їх „біологічних годинників"". Тоді можна б достосувати час їх найбільшої видайности праці до їх природного ритму життя.

Тільки гострі сиґнали зізовні, такі, як шум реактивного літака, чи голосний лоскіт машини, може на деякий час „захитати", чи „розреґулювати" ритм „біологічного годинника" людини.

Вчені думають, що дія цього „біологічного годинника" пов'язана з фізичним довкіллям нашої плянети (магнетичним полем землі, її гравітацією, радіяцією, оборотом землі навколо власної осі та навколо сонця).

До речі такі „біологічні годинники" мають теж рослини. Наприклад, листя деяких рослин підіймаються вгору і вниз в тому самому часі, кожного дня, навіть тоді, коли їх вставити до замкненого приміщення, де світло та температура не зміняються. Ми знаємо, що рослини є фототропічні, це значить, що їх листки реаґують на світло та слідкують за сонцем в часі дня. Але ті рухи листків вгору і вниз — цілком відмінні і, досі не вияснені.

Існують два можливі вияснення:
1) що рослина реаґує на деякі інші довкільні фактори, невідомі ще досі науці.
2) що вона має якийсь внутрішній „годинник", що діє незалежно від зовнішнього довкілля.

Цю містерію й щодо людей і щодо рослин може розв'язати, наприклад, міжпростірний корабель, який може їх забрати із земного довкілля в космос та перевірити, чи їхні біологічні „годинники" становлять чисто внутрішні механізми, чи радше вони пов'язані з дією і зміною довкілля. Як один з видів довкілля, ми згадали про природне електромагнетне поле землі. Але крім нього людина є у багатьох випадках також виставлена на дію електромагнетного поля, створеного нашою технологією, , яке багатократно сильніше, ніж силове поле нашої землі. Згадати б тільки потужні електромагнети в фізичних дослідних ляబораторіях чи возах з магнетною левітацією (підносом). Такі вози будуть незабаром урухомлені в Японії, в яких і пасажири та їхня обслуга будуть виставлені на дію потужного магнетного поля.

Маючи це на увазі, дослідники в Лоренс Берклі лябораторії, в Каліфорнійському університеті, провадять довгореченцеві досліди впливу магнетного поля на дію людського організму. При тому дуже цікаве відкриття зробив дослідник д-р Рейборн, а саме, що людські очі та очі більшости тварин ідуть за денним циклем чутливости барви і світла, що є незалежні від їх експозиції (місця розташування).

Загальні досліди над впливом сильного магнетного поля на дію серця, що їх перевів д-р Т. Тенфорд, виявили значні зміни в кардіограмі, який віднотовує зміни вольтажу електричного струму, випродукованого м'язом серця в часі його стиску та розпруження. У присутності магнетного поля вирощується в крові додатковий електричний струм, який побільшує записи вольтажу на кардіограмі.

Чи і в якій мірі сильне електромагнетне поле впливає на дію нашого біологічного годинника, виявлять щойно майбутні досліди.

Характеристичне, що в старшому віці людини її біологічний годинник сповільнює свою ходу. Однак, те сповільнення старші люди відчувають як приспішення ходи свого життя.

Н.Н.

ЕКУМЕНІЧНИЙ ЄМІНАР У ВАЙНҐАРТЕНІ

II

Останнім зголосився до слова молодий німець, як виявилося у розмові з ним, — представник організації Допомогова акція Церкві мучеників заснованої німецьким священиком Ріхардом Вурмбрандом. Він з першого ряду слухачів поставив Пітірімові сміливе питання: „Яку відповідь ви дасьте Христові, коли Він вас запитає, що вчинили ви для рятування ув'язнених в кацетах за вірність Церкві?" Це відважне питання, невигідне для гостя, викликало на залі збентеження і навіть протести: „перестаньте"! Коли одна частина слухачів почала аплявдувати, дискутант ще раз спокійно повторив питання. Пітірім після збентеженої мовчанки відповів: „Це справа мого сумління і я знатиму, що відповісти Господові Ісусові Христові. Не хвилюйтеся, молодий чоловіче!"

Були ще дальші зголошення до дискусії, однак модератор закінчив її о 10-ій годині вечора, бо „еміненція" напевно змучені і хочуть відпочити, що, як завважилося, було дуже по нутру Пітірімові.

В суботу першу доповідь виголосив ігумен бенедиктинської обителі у Вайнґартені д-р Лука Вайхенрідер про „Духовість російського православ'я", в якій він слушно вирізнив вплив платонівського богорозуміння в православній богословії, у відрізненні від раціоналізму, в протестантській теології, спертому на науці св. ап. Павла та синтези цих напрямів у філософії св. Августина в Католицькій Церкві. Унійних Церков він не згадував. Після цього доктор теології професор академії Герберт Тільман говорив про „Плекання російського церковного співу на Сході й Заході, що в ній вирізнив київські й західньо-українські напіви у відрізненні від московських.

Після обіду професор теології у Ґіссені, колишній католицький, а тепер православний священик московської патріярхії д-р Адольф Гампель, який — між іншим — як судетський німець знає російську мову, виголосив доповідь про „Значення кирило-методіївських ідей для стосунків Римської Католицької Церкви до Російсько-Православної", після чого були висвітлені прозірки візантійських ікон з Єрусалиму та можна було оглянути виставку переважно російських ікон, що є власністю ігумена Бенедиктинів у Вайнґартені.

В годині 7-ій вечора у чудовій барокковій місцевій базиліці відслужив проф. А. Ґаммель німецькою мовою православну Вечірню у присутності (без риз) Пітіріма; до Вечірні дуже гарно співав зложений з добрих співаків хор академії під дириґентурою проф. Тільманна.

В неділю була відслужена латинська св. Літургія, після якої мав виголосити доповідь єпископ російсько-православної Церкви у Німеччині, підляглий московському патріярхові, на тему: „Російське православ'я і екуменічний рух". Через його захворіння виголосив цю доповідь Пітірім, що в ній він ввесь час наголошував потребу порозуміння між християнськими Церквами для вдержання світового миру, а дорогою до такого порозуміння є спільні екуменічні конференції, як — для прикладу — конференція у Москві влітку минулого року, у якій, крім представників християнських Церков, взяли участь і марксисти.

Після доповіді Пітіріма відбулись ще три кільканадцятьхвилинні дискусійні виступи єпископа Лімбурґу Вальтера Кемпе, монсеньйора д-ра Альберта Рауха з Реґенсбурґу та проф. Кареля Тер Маата з Оостербееку в Голляндії на тему „Яку спадщину вносить російське православ'я до екуменічного діялогу?"

Голляндський доповідач згадав двома реченнями про уніятські Церкви в Східньому бльоці, та їх неправні розв'язання, також назвав дисидентський рух, який бореться внутрі СССР за релігійну толеранцію, не входячи у деталі. Найцікавішу доповняльну доповідь до згаданої вгорі теми виголосив єпископ-помічник Кампе. Він назвав поіменно українську, білоруську і румунську Церкви, які сьогодні прилучені урядом до Російської Православної Церкви, а ці Церкви є ланкою до об'єднання християн під юрисдикцією наслідника св. Петра Патріярха Заходу, Папи Римського. Уніятські Церкви дають право їхнім вірним зберігати їхній історичний обряд і їхню рідну богослужебну мову — далеко від впливів латинізації — і самі ці Церкви є першими зразками екуменізму, — говорив єпископ. Доповідь д-ра Рауха була нанизана теоретичними „побожними" міркуваннями, як гарно було б, коли б усі Православні Церкви, не лиш Російська, включились в екуменічний рух, їдучи за словами Христа: „Нехай буде один пастир і одно стадо".

Після усіх цих доповідей відбулась дискусія, що в ній модератор давав слово в першу чергу новозголошеним дискутантам. Тому, що наші учасники були йому особисто знайомі і він знав наше критичне наставлення до особи Пітіріма, він „недобачив" зголошеного до слова нашого учасника, так принайменше оправдував себе перед нами.

З дискутантів треба відмітити виступ представника організації Допомогової акції мученикам Церкви, який запротестував перед Пітірімом проти участи марксистів в екуменічних конференціях, бо запрошування їх противиться євангельській науці. На його протест відгукнулись проф. Гампель і ще якийсь священик, мовляв, і з такими треба теж говорити. Однак модератор перервав цю суперечку, а Пітірім мовчав.

Про нашу Церкву сказав довше слово всеч. о. І. Петерс, німець-бірітуаліст, який в Галичині був свячений св. п. Митрополитом Андреєм і проживав в манастирі оо. Студитів в Угневі. Він назвав Митрополита великим мужем Східньої Церкви, який зміряв до об'єднання її з Римом, який відновив у Греко-Католицькій Церкві східнє монашество, а про якого сьогодні в Західній Церкві чомусь панує мовчанка.

О годині 1-ій по полудні модератор Райнер Ільшлеґер подякував присутнім за участь і закрив семінар.

Коли підсумувати перебіг цього екуменічного семінара, треба признати, що наша присутність на ньому була конечна. Ми роздали дуже багато інформаційного матеріялу про переслідування нашої Церкви московським режимом та промовчування її трагічної долі на Заході. Наших п'ять учасників мало нагоду інформувати німців про

(Закінчення на стор. 4)

Затверджено...

(Закінчення зі стор. 1)

чено на тиждень, що починається неділею, 7-го серпня, а кінчається неділею, 14-го серпня 1988 року. Цей час є саме Тисячоліттям Хрищення **Руси-України, як стверджують** історики, і тому в цьому, а не в іншому часі належить перевести всенародні святкування центрального характеру.

Поставлено приціл — 100,000 українців у Вашінгтоні в тому тижні. Той тиждень мав би бути виповнений церковними відправами кожної вітки Христової Церкви, діючої в українському народі, з прицілом притягнути на них американських одновірців; кількома концертами в Кеннеді Центрі, фестивалями молоді, хорового, танцювального і т.п. мистецтва. Це лише загальні рамки, не згадуючи різних імпрез в урядових інституціях, вистав церковного **мистецтва тощо. Отже дату визначено, загальний плян центральних святкувань затверджено, і вже від**тепер слід усім українцям інтенсивно приготовлятися до участи у цих святкуваннях. Впродовж 1987 року слід перевести подібні святкування у поодиноких містах, не лише в окремих парафіях, але й на всеукраїнській базі. Мистецько-Імпрезова комісія готова допомогти своїми порадами місцевим комітетам.

Висловлено побажання, **щоб пожвавили свою пра**цю комісії публічних зв'язків, на чолі з Андрієм Біликом, який запрпонував плян виготовлення брошурки в справі Тисячоліття, та пресової комісії, на чолі з ред. Зеноном Снилико, який через свої обов'язки супроти Союзу, не міг взяти участи в нарадах. Пригадано також потребу пожвавлення підготови наукових конференцій, про потребу яких згадував Митрополит Сулик. Організування цих конференцій належить до Організаційної комісії, тому її голова приобіцяв прискорити працю в цій ділянці.

Цілоденні наради проходили в діловій атмосфері з наголошуванням того факту, що в рамках Крайового Комітету співпрацюють усі українці — католики, православні й протестанти в дусі християнської любови, та діячі всіх громадських українських організацій у дусі всенаціональної соборности й солідарности. На суботу, 17-го травня визначено дату чергового засідання Ділового Комітету в дополудневих годинах, а Пленарної сесії всіх членів Крайового Комітету, тобто членів Президії, членів Ділового Комітету і всіх членів ділових комісій — у пополудневих годинах. Доручено також всім комісіям відбути свої наради в місяці квітні й розробити пляни праці.

Парох української католицької митрополичої катедри Непорочного Зачаття о. прелат Михайло Федорович приймав усіх учасників нарад полуденком, за що президент Ю. Старосольський склав йому подяку. Мистець-маляр Петро Мегик і графік та знавець письма Василь Дорошенко служили своїми порадами відносно мистецького оформлення друкованих видань, емблем і т.п.

Участь у цих нарадах Ділового Комітету взяли: Митрополит Сулик, почесний голова, й о. прелат М. Федорович; президент Ю. Старосольський, заступник президента д-р Ігор Кошман та його дружина; голова Ділового Комітету Ю. Солтис, і заступник голови В'ячеслав Вишневський; скарбник Едвард Попіль, секретар Василь Калинович, члени: Є. Івашків, Василь Пастушок, Степан Процик і Євген Стахів; голова Організаційної комісії П. Стерчо, голова Мистецько-Імпрезової комісії Ю. Повстенко, голова Комісії публічних зв'язків А. Білик, а також заступник голови Організаційної комісії мгр І. Скочиляс, редактор „Шляху"; член Пресової комісії Іван Хамуляк, член Фінансової комісії пані Стефанія Вовчок і член Організаційної комісії сестра Миронія.

СТВЕРДЖЕННЯ ...

(Закінчення зі стор. 1)

Закликаємо наше членство складати пожертви на Світовий Конґрес Вільних Українців.

В цьому конвенційному році Головна Контрольна Комісія закликає всіх конвенційних делегатів, відділових секретарів, членів Управ Округ і членів Головного Уряду УНСоюзу докласти всіх зусиль, щоб значно збільшити членство УНС.

Стараймося об'єднати українську громаду в Українському Народному Союзі, який виконує важливу і потрібну службу для української громади на поселеннях, як також для поневоленого українського народу на рідних землях. Ці завдання зможе виконати тільки сильний Український Народний Союз.

Ставайте його членами!

Докладні звіти Головної Контрольної Комісії УНС будуть подані на Конвенції УНС в травні 1986 року.

Головна Контрольна Комісія УНС

В АЛЯСЦІ вулкан, який вибух минулого тижня, випустив попіл і дим у висоті 40,000 стіп, а сильні вітри понесли їх 175 миль в сторону більших міст.

ТРЕТІЙ ЗЕМЛЕТРУС впродовж п'ятьох днів потряс меншканців північної Каліфорнії. Землетрус який сягав 5,3 на скалі Ріхтера на заподіяв великої шкоди.

Все ще існує...

(Закінчення зі стор. 1)

зустрічі пренесуть якісь результати. Уряд ЗСА натомість думає, що найкращою запорукою цього є продовжувати розмови згідно з пляном і не ускладнювати відносин між обидвома державами.

Не зважаючи на деякі непорозуміння і неясності на дипломатичному відтинку між Вашінґтоном і Москвою, уряд СССР, — каже Ґ. Корнієнко, — все ще чекає конкретної відповіді від Адміністрації президента Р. Реґена, бо „ми переконані, що Президент ЗСА не сказав ще свого остаточного слова в тій справі". У Москві вважають, що Вашінґтон не відкинув ще категорично пропозиції М. Ґорбачова і що існують ще надії на цю другу, чи побічну зустріч між ним і Р. Реґеном.

Відповідаючи на запитання кореспондентів, що уряд СССР думає про „тиху дипломатію" сторонником якої є державний секретар ЗСА Джордж Шулц, Корнієнко відповів: „ми рішатимемо, які справи можуть бути публічно обговорювані, а які мусять іти дипломатичними каналами". Цією відповідю Корнієнко рівночасно відповів на західню критику публічного виступу М. Ґорбачова на телевізії, замість вживати відомих йому каналів.

У Вашінґтоні не зайняли ще виразної позиції до арґументації Ґ. Корнієнка, а тільки повторили запрошення для М. Ґорбачова відвідати в черзні ЗСА.

Український...

(Закінчення зі стор. 2)

чення зокрема ще й тому, що в нашому ширшому, американському суспільстві наявні відносно часті зміни настроїв і це відноситься в однаковій мірі як до офіційних кіл, так і широких мас населення. Нас тут спеціяльно цікавлять часті зміни відносно таких явищ, як вивчення чи збереження знання інших ніж англійська мов, загальне відношення до етнічних груп або до такої чи іншої позиції культури в цілому образі американського життя.

Відомо, наприклад, що в шістдесятих роках, тобто незадовго після запущення Спутніка в Совєтському Союзі, програми навчання російської а попри неї також інших слов'янських мов росли, як гриби по дощі, не тільки в коледжах та університетах ЗСА, але навіть і в середніх школах. Така буля завелася мода внаслідок пораженої амбіції чи ще чогось. Але вже в вісімдесятих роках, якщо мова про навчання чужих мов, то можна говорити про те, що „Земля була пустошня". Сьогодні ми, наприклад, реєструємо початки відвороту від гасел і принципів етнічности чи настанови до етнічности. Вже появляються не тільки статті, але й книжки звернені проти надання тої ролі й позиції етнічности, яка панувала протягом приблизно двадцяти останніх літ. Зокрема в радіових так зв. „ток-шовс", завинені в патріотичну шату, демагогічні, антиетнічні голоси часті і голосні. А втім, голосна справа про те чи Елліс Айленд, через який до 1947 року перейшло 17 мільйонів еміґрантів створити національний монумент чи скомерціялізувати і за якийсь час обнизити його значення, йде по вищезгаданій лінії.

Українська громада в ЗСА, створивши три катедри та науковий інститут в Гарвардському університеті, створила умовини, які забезпечать навчання та студії української мови та взагалі дослідження різних ділянок українознавства бодай в цьому одному університеті, незалежно від щойно згадуваних і часто химерних настроїв, моди та інших змінних вітрів суспільства.

Отже коли ми говоримо про розбудову Українського Музею, то ми маємо на увазі подібний якір, надійну установу, що стане компонентом інфраструктури, яка скріпить громаду й допоможе їй існувати й розвиватися навіть в часі деконьюнктури, в часі коли хвилі моди повернуться в інший бік.

Тепло згадують д-ра В. Кокорудза

Преса в Овіґо, Н.Й., тепло згадує свого довголітнього добродія і лікаря д-ра Володимира Кокорудза, який несподівано помер 26-го лютого 1986 року. 69-літний д-р Кокорудз помер на удар серця під час їзди на лещатах. Два приятелі покійного, які з ним були в часі його смерти, виявили що покійний вмер роблячи те, що любив найбільше, — їздити на лещатах.

Місцева газета згадує д-ра Кокорудза як лаґідну та дуже щедру людину, яка завжди була готова будькому допомогти. Один приятель згадує час коли сам був дуже хворий, а д-р Кокорудз його відвідував вдома.

Д-р Кокорудз народився 7-го травня 1916 року в Кракові в Польщі, де почав свою медичну кар'єру. В часі Другої світової війни, був призначений німцями на працю в шпиталі в південній Німеччині. По війні він з родиною приїхав до Америки, де довгими роками працював по різних лікарнях. В 1950 році д-р Кокорудз перенісся до Овіґо, Н.Й., де й жив до смерти. В своїм місті був міським урядовцем здоров'я, шкільним лікарем та медичним консультантом в повіті Тайоґа.

Похорон відбувся 1-го березня ц.р., в Українській Католицькій Церкві Пресвятого Серця в Джансон Ситі, Н.Й., а відтак перевезено тлінні останки на вічний спочинок на цвинтар Св. Духа в Гемтонбурґу, Н.Й.

Покійний залишив в смутку дружину Меланію, доньку і зятя Марту і Бориса Левицьких, маму Юстину, двох сестер Ольгу Лабу й Ірену Іванонько, і дві внучки — Андрейку і Анну Левицьких.

МІНІСТЕРСТВО внутрішніх справ Південної Кореї і речники поліції перестергли лідерів опозиції, які знову взялися організувати бурхливі антиурядові демонстрації і зудари з поліцією, що вони будуть притягнуті до кримінальної відповідальности, якщо випадок зудару студентів з поліцією повториться на взірець зудару в місцевості Кванджю. Поліція і деяка консервативна преса скритикувала вандальську поведінку студентів, які стримували рух, палили і перевертали автомобілі, обкидували поліціянтів камінням і порожніми пляшками. 69 студентів будуть покарані за особливо злісні напади. Лідери опозиції обіцяли, що демонстрація буде „мирна".

ВІД ЗАТРОЄНОГО вина п'ять осіб в Італії мусіли шукати поради в лікарів, а деякі були перевезені в дуже критичному стані до шпиталів. Франція, Західня Німеччина, Австрія й інші західньоевропейські країни поробили заходи, щоб позбутися названого сорту італійських вин зі своїх країн. Міністер сільського господарства в італійському уряді Філіппо Пандольфі поробив усі заходи, щоб продуценти вина в Італії не вживали жадних хемікалів, особливо металевого алькоголю.

ФЕДЕРАЛЬНІ урядові транспортації відкликають всі моделі авт виробу Тойота Крессіда з 1983 і 1984 років з причини дефектів. Корпорація Тойота у листі проситиме всіх власників авт цього виробу добровільно віддати свої авта на перевірку.

Д-р Дж. Мейс про український націонал-комунізм

Заходом комітету студій Совєтського Союзу та Східньої Европи при стейтовому університеті Сентрал Коннектикат, Ню Британ, у понеділок, 10-го лютого ц.р., відбулася англомовна доповідь д-ра Мейса на тему „Національний комунізм в Совєтській Україні". Ця доповідь-лекція була приготовлена д-ром Джеймсом Мейсом для студентів історичних і політичних наук університету та для громадян Гартфорду, Ню Гейвену і довколишніх місцевостей, які зацікавлені теперішніми проблемами та історичною минувшиною народів Східньої Европи.

Доповідь була організована проф. М. Воскобійником, дотеперішнім і багаторічним головою комітету студій Совєтського Союзу та Східньої Европи. Відкрив академічний вечір д-р Аллен Смит від комітету цих студій. Він зазначив, що Сентрал Коннектикат вже протягом кількох років спонзорує виклади визначних науковців не тільки для студентів, але й для ширшого різнонаціонального громадянства. Докладніше ознайомив аудиторію з д-ром Дж. Мейсом проф. Воскобійник, який тут провадить виклади історії України та історії СССР, належить до комітету студій та є головою місцевого Українського Академічного Клюбу. Проф. Воскобійник зазначив, що Джеймс Мейс — це визначний науковець та автор багатьох публікацій і наполегливий ініціятор пропагування наукових досліджень про Україну в ЗСА. Уроджений американець стейту Оклагома, він ще зовсім молодим зацікавився справами народів Східньої Европи, у висліді чого й закінчив Мишиґенський університет з ступенем доктора філософії і відразу розпочав свою наукову діяльність в Північно-Американському Центрі студій польських справ, а пізніше став викладачем дослідного центру російських та східньоевропейських студій цього університету. Останні п'ять років він був постійним науковим співпрацівником Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, а також співпрацює з Робертом Конквестом з Інституту Гувера по дослідах українського голодомору 1932-33 років. Д-р Мейс написав цілий ряд наукових праць про українські проблеми до таких наукових журналів як „Проблеми Комунізму", „Совєтські Студії", „Записки Національностей", „Росія", „Гарвардські Українські Студії", „Канадські Слов'янські Записки" та до інших східньоевропейських публікацій. Дотепер головною його працею вважається видана у 1983 році книжка „Комунізм і дилеми національного визволення", яка повністю присвячена питанням і процесам націонал-комунізму на Україні в 1918-33 роках.

Д-р Мейс широко знаний і шанований серед українців закордоном. Особливо його знає і поважає українське громадянство стейту Коннектикат відколи він виступав головним промовцем в 1983 році на відзначенні 50-річчя великого голоду. Тепер д-р Мейс займає позицію директора у складі прицівників комісії американського Уряду у Вашінґтоні по дослідах великого голоду на Україні в 1932-33 роках.

Доповідь д-ра Мейса „Національний комунізм в Совєтській Україні" зробила добре враження на присутніх. Його всестороннє знання бурхливої доби боротьби українського народу за державність викликало серед присутніх почуття поваги до цього науковця-історика. Зміни влади, від Центральної Ради починаючи, Універсали УНР, Гетьманщина, Директорія і, нарешті, збройна перемога большевиків звернули увагу слухачів на вагомі події того часу. Доповідач подав історію формування і діяльности націонал-комуністичного руху на Україні від часів революції 1917 року аж до початків голоду 1932 року. Він доводив, що комуністичний рух на Україні був явно окремим національно окресленим рухом від петроградсько-московського, бо до його засад ще й належали національні почуття, які були ганебно утискувані російським царатом. За тих часів багато українських діячів підсвідомо пішли за гаслами Леніна-Троцького-Сталіна, бо вважали, що здобудуть національні права і будуть рівними серед марксистів-інтернаціоналістів, що проповідували свободу і братерство для всіх. Перехід багатьох українських соціал-революціонерів та соціал-демократів до большевиків, а згодом поворот В. Винниченка і М. Грушевского, свідчат пронадії частини українських діячів вибороти справжні національньо-державні позиції для народів колишньої російської імперії. Марксизм у тодішній своїй формі мало місця уділяв національним питанням і не охоплював процесів національного відродження, властивого тоді для українського народу. Намагання втримати УКП (Українська Комуністична Партія) не зреалізувалися через московські настанови 1917 року тримати єдину компартію, і тому від надій та бажань укапістів і боротьбістів нічого не вийшло. Боротьбіст О. Шумський був спритно усунений, а першим секретарем так званої КП(б)У став Л. Каґановіч. Спроба Волобуєва відцентралізувати господарсько-індустріяльну Україну від Москви також не вдалася і була в корені ліквідована.

Доповідач також стисло розповів присутнім про хвалену тепер діяльність таких осіб як Євгенія Бош, Антонов-Овсієнко, Раковський, Порш та інші, що спричинилися до закінчення комуністичної влади на Україні, та охарактеризував пореволюційні події і зачаток НЕПу. Більш детальніше д-р Мейс ознайомив слухачів з процесом національного відродження, яке у тих умовах почалося в 1923 році у формі спонтанної українізації всіх верств українського суспільства. Тогочасні лідери, такі як Шумський, Чубар, Скрипник, Хвильовий, Любченко та сотні інших, проявили небуденну відвагу й енергію у розбудові української культури. Появилися сотні видань українською мовою у всіх загальних і наукових галузях, а Скрипник досягнув великого успіху в українізації міського населення і урядового апарату. Початок сталінського терору сягає 1928 року, саме коли розпочалась перша п'ятирічка та жорстока колективізація. Москва вимагала зерна і почала нищити селянина-хлібороба. Коли до кінця 20-их років українські комуністи мали ще деякі впливи всесоюзного значення, то 30-ті роки позначені чистками партії, процесом СВУ, нищенням української інтелігенції та страшним голодомором 1933 року. Закінчив свою доповідь д-р Мейс добою великого голоду, а потім відповідав на запити присутніх.

Доповідь д-ра Мейса та відповіді на запити підтвердили його глибокі знання доби 1917-1933 років, доби боротьби українського народу, де націонал-комуністи були часткою народного змагання за державність. Д-р Мейс не робив загальних висновків та не зазначив, що Любченко, Скрипник та Хвильовий покінчили життя самогубством на знак протесту проти нищення українського народу. Не згадав доповідач і горезвісного „всеукраїнського старосту" Г. Петровского, якого Ленін вислав у 1919 році на Україну „наводити порядки" та який закінчив свою кар'єру заступником директора музею революції. Нам, старшим слухачам цікаво було вернутися думками в минуле, відсвіжити „шумкізм", „скрипниківщину" та „хвильовизм", як одну із сторінок сумної боротьби за краще майбутнє. Прізвища бош, каґановичів, косіорів та постишевів наґадують нам визиск, нищення, поневолення і знеславлювання нашого народу не тільки у минулому, але й тепер.

(ЛЧ)

ПРЕЗИДЕНТ Роналд Реґен вирішив допомагати антикомуністичним повстанцям у світі, зокрема в Афганістані й Анґолі, більш ефективно, бо як заявив один зі співробітників Президента, досі ми висилали їм харчі, одяг, накривала, або спальні військові мішки, а як відомо, мішками не можна виграти бою проти совєтської окупаційної модерно озброєної армії в Афганістані, чи такої ж армії кубинців в Анґолі. Р. Реґен наказав висилати „борцям за свободу", як він їх називає, ручні протилетунські ракети, які можна вистрілювати з плеча і збивати літаки чи гелікоптери, які СССР масово вживає у поборенні повстанців (також в Нікараґуа). Деякі конґресмени і сенатори кажуть, що Уряд повинен внести у цій справі окремий законопроєкт, а не допомагати з-під поли. Досі допомогою займається Центральна розвідча агенція (Сі-Ай-Ей).

ПОДЯКА

Дня 2-го березня 1986 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ

сл. п.

НАТАЛІЯ ХОМАНЧУК

з дому Пайончківська

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку всім, які особисто, листовно чи телефоном зложили нам своє співчуття.

Сердечно дякуємо отцю пароховї Христофорові Войтині за відправи Парастасу, Панахиди і Службу Божу в день похорону, а також дякуємо отцю Григорію Хмиляр, що відпровадив Покійну на місце Вічного Спочинку.

Дякуємо Хористам церкви Чесного Хреста під проводом М. Ничая — за участь у Панахиді.

Щиро дякую редакторові В. Левенцеві та редакції Свободи, що так скоро помістили згадку про смерть Наталії. У згадці ред. В. Левенець прекрасно схопив працю і заслуги Покійної в Україні і українській громаді в Америці.

Наша щира подяка усім промовцям, які прощали Покійну в день Панахиди і на тризні, а саме: о. Христофор Войтина — парох церкви Чесного Хреста, Григорій Цибрій від Визвольного Фронту, Мирослав Пінковський від Бережанців, Марія Михайлів від Української Школи в Асторії, Марія Лозинська від Головної Управи ОЖ ОЧСУ, Олена Гентіш від УККА, Іван Вітюк — 35-ий Відд. ООЧСУ, Петро Бурик — СУМА, Асторія, Михайло Шпонтак від Об'єднаного Комітету м. Ню Йорку Відд. УККА, Стефанія Рудик від ОЖ ОЧСУ, Асторія. Після її прощального слова Членкині ОЖ ОЧСУ зложили по одній квітці на домовину Покійної.

Дякуємо Знайомим і Приятелям, які дуже численно приїхали на цвинтар із Керґонксону, щоби попрощати Покійну Наталку на Вічний Спочинок.

Над відкритою могилою друг Покійної Наталії зі села Ценева Василь Кужда теж попрощав теплими словами.

На тризні промовляли: Микола Кузик від купців-бережанців, ред. Володимир Левенець від 5-го Відд. УНС — Б-ва св. Миколая, Володимир Костик від Організацій Визвольного Фронту та Іван Вітюк від асторійців.

Дуже дякуємо усім, які взяли участь в похоронних відправах та жертвували на Служби Божі. Суму 700 дол. передано до парохії Чесного Хреста, а списки жертводавців будуть поміщені в церковному бюлетені.

Сердечно дякуємо усій Родині та панству Й. Лисогорам і п-ву Л. Штайнберґам, працівникам фірми "Fugisu" та РТА та школи PS 2 за дуже гарні квіти, які прикрасили домовину Покійної.

Щиро дякую п. Стефанії Рудик та п. Василеві Наумові, які за згодою родини перевели збірку замість квітів на національні цілі. Зібрано 2,300 дол. Велика подяка усім жертводавцям. Гроші розділено: на Фонд Оборони України 500 дол., АБН 500 дол., на виховання священиків 500 дол., св. Софія — Патріярший Фонд 300 дол., і „Національну Трибуну" 500 дол.

Ще раз висловлюємо наше спасибі, а Всевишній нехай винагородить Вас усіх Своїми Ласками.

Муж — МИКОЛА
Сини — РОМАН і ЯРОСЛАВ з родинами

Замість квітів на могилу бл. п. НАТАЛІЇ ХОМАНЧУК.
Збірка на національні цілі.
Листа ч. 1.

Микола Хоманчук	$200.00
Кирило й Іванна Маслович	110.00
Ірена Хоманчук і Євген Паннишак	100.00
Роман Хоманчук	75.00
Ярослав Хоманчук	75.00
Інж. Євген і Осипа Яворські	60.00

По 50.00 дол. — ОЖ ОЧСУ ім. княгині Ольги Володарки — Асторія, 35-ий Відд. ООЧСУ — Асторія, Головна Управа ОЖ ОЧСУ, Осередок СУМА ім. Михайла Сороки, Богдан Савчук, Анна Качмарська.

30.00 дол. — М. і О. Крумшин.

По 25.00 дол. — І. Винник, Е. Гановський, М. Шпонтак, Богдан Демчук, В. і М. Кульчицькі, родина М. Заварич, Марія Клячко, Ева Піддубчишин, М. і Н. Клецор, М. Шміґель.

По 20.00 дол. — Михайло і Стефанія Рудик, В. і К. Скрента, К. Недоступ, І. Макар, В. і А. Піх, Оля Мандибур, В. і С. Расяк, Стефанія і Корнель Боднарчук, Євген і Софія Ґречило, Я. і М. Воловодюк, Марія Лозинська, П. і Е. Малькут, М. Юзенів, Я. Оприско.

Листа ч. 2

По 20.00 дол. — В. Кужда, О. Мартинюк, В. Костик, Іван Вітюк, Василь і Стефанія Наум, П. Бурик, Г. Цибрій, О. Безкоровайний, О. Гаврилюк, О. Вовк, О. і З. Кусень, Іван і Пелагія Гірняк, І. Подусовський, М. Кузик, Ю. Василенюк, С. Костів, В. і А. Натина, І. і Я. Парахоняк, О. Галатин, М. Вітенко, М. Форґач, М. Чорний.

По 15.00 дол. — Т. і А. Попадчак, Є. і Д. Гречило, І. Д. Кульчицька, Л. Пінковський, М. Пінковський.

По 10.00 дол. — Д. Богай, Т. Байко, І. Луцик, А. Бочневич, М. Чолій, Н. Оприско, Ю. Копчинська, К. Пиль, Е. і Е. Івашків, І. Кобаса, Л. Стасюк, А. Шупер, А. Мулик, М. Ганущак, М. Савчак, О. Гентіш, родина Сентий, С. Забужний, О. Кобзар, Т. і Т. Васюти, М. Кунцьо, Ю. Цьвіль, С. Тур, В. Левенець, М. і М. Остафійчук, С. Серабин, А. Мінко, К. Гайова, І. і К. Бринчак, Р. і Б. Ковалів.

По 5.00 дол. — М. Фтомин, С. Боднар, Т. Воробець, П. Цюпа.

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що наш

БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО ВІРЩУК

заснув в Бозі в середу, 26-го лютого 1986 р. у Манітовок, Віск. Покійний народився 11-го листопада 1892 р. в Стрию.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 1-го березня 1986 р. з катедри св. о. Николая на цвинтар св. о. Николая в Чикаґо, Ілл.

Родина висловлює найщирішу подяку всім, що звеличали пам'ять Покійного участю в похоронах, жертвували на Служби Божі, на добродійні цілі і за квіти. Суму $670.00 передано Українському Музеєві в Ню Йорку на фонд ім. Оленки Вірщук-Савицької.

В неділю, 6-го квітня 1986 р. у сороковий день

ЗАУПОКІЙНІ ВІДПРАВИ

будуть відслужені в катедрі св. о. НИКОЛАЯ у ЧИКАҐО, Ілл. (9:30 ранку) та в церкві БЛАГОВІЩЕННЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па. (10:30 ранку).

Син — ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЄЮ
Син — РОМАН з дружиною МЕҐІ
Внучка — ІРЕНА
Правнуки — ХРИСТЯ і ДАНИЛКО
Дальша і ближча Родина

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Ню Йорк в поклоні Шевченкові

Цим разом зайшла деяка зміна щодо виду кожнорічних Шевченківських святкувань, бо замість традиційних концертів, імпреза відбулась у формі деклямацій та інсценізацій поезій із „Кобзаря". Завдяки стараннямм Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій і Наукового Товариства ім. Шевченка, були ми учасниками цих святкувань у виконанні нашої мистецько-естроєної молоді з кляси Лілії Крушельницької 9-го березня в залі Вашінгтон Ірвінг школи. Необхідно допоміжними в підготові до цієї програми були Ігор Соневицький—музично, й Ольга Ковальчук-Івасівка—хореографічно. Публіки в великій залі було більше, ніж звичайно. Імпреза не була ні краща, ні цікавіша від інших, тільки дещо інша.

Відкриття-промова секретаря НТШ-А, д-ра Леоніда Рудницького, мала цю додатню сторону, що була коротка. Проте, цим разом, може дещо таки... закоротка. Адже за 13 хвилин не можна багато сказати, особливо, коли промова ще й пронизана густо цитатами, які треба інтерпретувати.

Можна поважно сумніватися чи Шевченко, всежиттєвий борець проти Москви, заслужив собі на цитату з писань Драча, поплентача Москви. А де ж Стус, Маланюк, Антонич й інші? Проф. Рудницький заторкнув важливу і цікаву тему про питання Бога в поезії Шевченка, аналізуючи фразу із „Заповіту" „А до того я не знаю Бога". І він слушно старався довести релігійність нашого національного Пророка, який уважав, що по смерті його душа літатиме понад рідним краєм, доки Україна не здобуде собі волю. Аж тоді полине вона „До самого Бога—молитися". Морока тільки, що за такий короткий час цієї важливої теми не можна повільно вичерпати і виявити, головно для загальної публіки. Зрештою, хтось на перерві запитував навіть, чи ця саме тема підходила дуже для молодих виконавців і таких же учасників свята?

У наступній точці програми побачили ми на сцені, у стіп Шевченка, гурт дівчат і хлопців, у білому, що деклямували поезії поета разом чи й індивідуально. Саму ж цікавішу програму в вигляді старого діда-бандуриста, започаткував бас Андрій Добрянський, що проспівав „Заповіт" і „Думи мої" з музикою Ігоря Соневицького, який був і при фортепіяні. Та наша публіка призвичаєна до відомих мелодій цих поезій, то їй, самозрозуміло, не легко прийшлось сприймати буцімто нові мелодії, але, на ділі, перелицьовані чи побудовані на тих же саме відомих традиційних мотивах.

З деклямацій виведено гуртово та з короткими особистими фразами поодиноких виконавців „Козачковському" і „Гамалію". А зовсім одинцем рецитували „Чигирин" Юрій Прятка, „Холодний яр"—Марко Глют, „До Основ'яненка"—Орест Кебало, „Псальми Давидові" ч. 12—Орест Гарасимчук, а ч. 18,—вдвійку Ю. Прятка і О. Гарасимчук. Передусім О. Кебало і Ю. Прятка та в гуртовій „Гамалії" Руслана Росцішевська визначились помітно. Гурт, рецитуючи, був інколи монотонний, замало живий, але в цілому сприємливий. Деякі наголоси разили (ґетьман замість гетьман тощо).

У другій частині програми була гуртова інсценізація „Великий льох" та деклямація „Суботів" у виконанні Катрусі Леонард. Привернули до себе увагу понадпересічним виголошенням і темпераментом Ліда Микитин (Перша душа) і Ксеня Зєлик (Перша ворона).

Кінцевою точкою була інсценізація „Невольника". Поема ця вже своєю побудовою і ансамблем досить складна і не легка до виконання. Тут гурт дівчат проказував слова поета, ведучого інтеліґентно відтворив Тиміш Ганкевич. Веселий спів А. Добрянського був вдячніший і переконливіший (роля батька), як попередній. Ярину бездоганно виконала Софія Зєлик, а Степана з акторськими прикметами віддав Володимир Курило. Дещо замало уваги було присвячено виведенню танцю Степана і Ярини.

Оформленням сцени зайнявся Т. Гірняк, світлом А. Ганкевич, а нагляд над сценою мали Б. Прятка і П. Шпонтак.

Застановляло, чому не було ні одної мелодеклямації? А цей же рід мистецтва практиковано в нас вже дома на концертах. Загальна опінія була, що на майбутнє належить вибирати менше трагічних поезій, бо вони залишають по собі пригноблююче враження, якому не місце на такому святі. В день бо Шевченка нам треба почути і пережити його окрилене і віще: „Встане Україна!"

Імпрезу закінчено національним славнем, проспіваним всіма.

Теодор Терен-Юськів

Шевченківське свято в Кергонксоні

У неділю, 9-го березня ц. р., в залі церкви Пресвятої Трійці Школа Українознавства відзначила 125-ту річницю смерти генія і пробудителя українського народу Тараса Шевченка.

Свято відкрила і провадила програмою директорка школи Ольга Равлюк та покликала на сцену хор „Золотий Гомін", який разом з учнями школи (а підхопили присутні) виконав „Заповіт" Тараса Шевченка, муз. К. Стеценка. Діти із садочка і 1-ої кляси, складаючи вінок квітів під портретом поета, яким була прикрашена сцена, прорецитували вірш М. Дяченка „Тобі, Тарасе".

Мгр Ліна Андрієнко-Данчук відчитала свою доповідь на тему „Політичні поеми Тараса Шевченка". Вона перейшла через серію віршів і поем, написаних перед засланням та зупинилась докладно на найголовніших—„Сон" („У всякого своя доля"), „Кавказ", „Посланіє..." і „Неофіти", написані вже після заслання, та цитатами з цих поем підтвердила його пробуджуючі думки. Вона підкреслила, що Шевченко був глибоко віруюча людина, що його твори пересипані іменем Бога, Пречистої Матері і України, яку він безмежно любив.

Твори Т. Шевченка були, є і будуть все актуальні, покоління вчилися і вчаться на його творах, написаних, здається, так просто, але глибоко, доступною мовою для всіх кіл суспільства, що його „Кобзар" все був другою після Євангелія настільною книгою в українських хатах. Доповідачка згадала за поетів і мистців—шестидесятників в Україні як Василя Симоненка, Ліну Костенко, Заливаху, Аллу Горську, Василя Стуса й інших, яким твори Т. Шевченка давали й дають надхнення до їх творчости у віддзеркаленні сучасної дійсности.

На закінчення доповіді Л. Андрієнко-Данчук сказала, що це святкування є ще одним виявленням пошанування для нашого генія Тараса Шевченка і надхненням для нас, що додає духу і сили прямувати до світлого майбутнього, а найголовніше, зберігати нашу молодь, заохочувати її плекати нашу мову і звичаї, „єднатися", „брататися", іти спільною дорогою і спільними плянами з вірою, що „ Встане Україна... світ правди засвітить, і помоляться на волі невольничі діти".

Потім виступила Марія Безлер та продеклямувала вірш „Біля Портрета"—невідомого автора; „На Великдень на соломі", вірш Т. Шевченка, продеклямувала Софійка Феліціяно; „Кобзар Тараса Шевченка", вірш Леоніда Полтави, продеклямувала Ева Панчишин. Уривок з опери „Катерина", фортепіянове сольо виконала Софійка Феліціяно. „Минають дні, минають ночі", вірш Т. Шевченка продеклямувала Реня Заяць.

Знову виступив хор „Золотий Гомін" під диригуванням д-ра О. Волянського, та проспівав на слова Тараса Шевченка: „Встає хмара", муз. В. Ємця та „Думи мої, думи", муз. ар. Є. Козака. Хор залишився на сцені, а на його тлі Адріян Заяць продеклямував вірш Т. Шевченка „Мені однаково" та „Сон" продеклямував Андрійко Кейд. Проф. Андрій Бараник, попередивши описовим вступом, відрецитував вірш Т. Шевченка „Якби ви знали, паничі".

Далі продовжував програму хор, проспівавши ще дві пісні на слова Т. Шевченка: „Чого мені тяжко", муз. М. Волошина та „Світе тихий" муз. обр. Д. Котка.

Стефанія Барановська, голова 89-го Відділу СУА, під опікою якого є школа українознавства, подякувала всім виконавцям, що не пошкодували сил і часу, щоб підготовити цю успішну імпрезу, а присутнім—за їх невгасаюче пошанування і повагу до нашого Пророка.

Святкування закінчено відспіванням хором і присутніми національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Ольга Денисенко

Честерська громада пом'янула Великого Кобзаря

Українська честерська громада, очолена Відділом УККА, і цього року пом'янула святочно великого Кобзаря-Пророка Тараса Г. Шевченка окремим концертом в суботу 15-го березня ц.р., в авдиторії цілоденної школи при Українській Католицькій Церкві св. Духа.

Старанно підготована програма свята була виконана по-мистецьки, при чому треба підчеркнути сумний факт, що наше громадянство ще й сьогодні не розуміє закликів Шевченка „не забудьте пом'янути незлим, тихим словом" і не явилося на згаданому святі в такому числі, як повинно. На залі було не більше як 75 до 80 осіб.

Новозорганізований жіночий хор при церкві св. Духа під керівництвом Володимира Корчинського та при фортепіяновому акомпаньяменті Лілії Грабової відспівав „Заповіт" Шевченка, а в дальшому ході програми він виконав рівнож слідуючі пісні: „Садок вишневий" слова Шевченка, музична обрібка А. Гнатишина, „Сон", слова Шевченка, народна мелодія, „Реве та стогне", слова Шевченка, музика А. Гнатишина, та „Чорна хмара", народна мелодія.

Програму свята збагатили виступи двох сопранових солісток, а саме Олі Пастушок, яка проспівала дві пісні: „Вечірня пісня", музика Стеценка, і „Утоптала стежечку", слова Шевченка, музика Степового; друга солістка Ірина з Бандерських Лонг, знана нашій громаді з її виступів під час святкування Січневих Роковин, проспівала також дві пісні: „Сонце заходить", слова Шевченка, музика Стеценка і „Світе тихий", народна мелодія. Обі солістки вив'язалися зі своїх завдань дуже вдало, за що публіка нагородила їх рясними оплесками.

Марія Болонка прочитала поему Шевченка „До Основ'яненка" по-українськи, а Дарія з Милецьких Рустарк — поему „Розрита могила" по-англійськи.

Інж. Андрій Забродський відчитав дбайливо опрацьований реферат про Шевченка, вказуючи на його велике значення для нашого народу, на безмежну любов поета до України та її народу, а також його глибоку віру в Бога. Стиль реферату, добра дикція прелеґента та його вроджене вміння передавати думки поета слухачам заслуговують на окреме вирізнення.

Свою промову почав бесідник цитатою поеми Ліни Костенко, яка в тяжку хвилину її життя звертається до Кобзаря-Шевченка, бо тільки він є для неї „совість і закон", тобто в його безсмертній поезії вона знаходить життьову полегшу та розраду. Продовжуючи свою промову, прелеґент підчеркнув, що Шевченко є не тільки нашим поетом, чи кобзарем, він являється біблійним пророком, тобто Божим післанцем, який роз'ясняє своєму народові Божі пляни та задуми.

Шевченко, продовжав бесідник, є незломним і непримирим борцем за волю для свого народу, він кличе „караюсь, мучусь, але не каюсь" і цей його вислів являється сьогодні девізою для наших нескорених борців, які караються в совєтських тюрмах та казематах, але не каються. Прелеґент звернув окрему увагу на ті місця в творах Шевченка, в яких він закликає свій нарід до „єдиномислія та братолюбія", бо тільки тоді на „оновленій землі, врага не буде супостата, а буде син і буде мати і будуть люди на землі".

Другий реферат про Шевченка відчитав по-англійськи Мирон Ціхановський, абсольвент Вестчестерського університету, який переповів коротко біографію Шевченка, вказуючи на тяжке життя вже з молодих літ, а найбільше довелося поетові витерпіти в часі його заслання. Бесідник вказав рівнож на велике післанництво Шевченка, бо він своєю поетичною творчістю неначе перевиховав український нарід і все чим ми є сьогодні завдячуємо Великому Кобзареві. Бесідник рівнож проаналізував деякі поезії Шевченка, що мають політичний характер і в яких поет описує гірку долю свого народу та його стремління до волі.

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

Мгр Володимир Сич

Поклонилися Т. Шевченкові у Мейплвуді

„...І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Не злим тихим словом."

Т. Шевченко

Цих слів, немов наказів нашого пророка Тараса Шевченка українська молодь, зорганізована в Православну Лігу, і хор при церкві Святого Вознесіння міста Мейплвуд, Н. Дж., ніколи не випускають зі своєї пам'яті і завжди в березні кожного року відзначають і вшановують його пам'ять.

І так, в неділю, 16-го березня ц. р., після Св. Літургії при великій кількості парафіян і прибулих гостей у супроводі шістьох вівтарних хлопців і посиленим церковним хором з участю солістки Раїси Дідів під керівництвом інж. Леоніда Харченка та несенням варти з прапорами Прихильників Державного Центру УНР і Українсько-Американських Ветеранів отець Іван Наконечний відправив урочисту Панахиду за спокій душі Великого страдника за свій нарід Тараса Г. Шевченка.

„Вічная пам'ять" проспівав хор. „Вічная пам'ять" пронеслось по всьому Божому храмі, і „Боже, Великий Єдиний".

Після Панахиди в парафіяльній залі церкви відбулися традиційні поминки, присвячені Батькові Тарасові, з обідом, кавою та солодощами. Все це приготовили члени Ліги Молоді, самі хористи та дехто з трудолюбних наших сестриць і парафіян під керівництвом старости хору Івана Самчука.

Під час обіду парафіяни і гості мали можливість оглянути „Шевченківський куточок", що був зроблений на одному з великих столів, що стояв під стіною на залі. Тут можна було побачити вишитий портрет Великого Тараса, прикрашений українським рушником з датою його народження і смерти, оригінальний малюнок хати, в якій народився Шевченко, оригінально скопійований щоденник поета за час з 12-го липня 1857 по липень 1859 року, повний „Кобзар", книжки з творами Шевченка, картки з його портретом й інше. Цей куточок притягнув багатьох присутніх, що з зацікавленням оглядали його. Його приготовив парафіянин К. С.

Після перекуски і оглядин розпочалося саме відзначення і вшанування пам'яті поета, мученика і страдника за наш нарід.

Відкрилася сцена. На стіні великий ручно вишитий портрет нашого Тараса, обрамований українським рушником, пообабіч великі великі пальми. Напереді стояв у повному зборі в українських строях церковний хор. Диригент Л. Харченко рухом руки подав знак і хористи милозвучними і лагідними голосами проспівали Шевченківський „Заповіт":

„Як умру, то поховайте
мене на могилі,
Серед степу широкого
На Вкраїні милій..."

Спів „Заповіту" присутні на залі вислухали стоячи.

Відкрив свято настоятель церкви Св. Вознесіння о. Іван Наконечний. Він заздалегідь подякував усім учасникам, які брали будь-яку участь у підготові свята. Зокрема подякував вчителям, які підготовили дітей до виступу. Зокрема подякував до радниці Ліги Раїсі Дідов, Аїді Федоренко, всім хористам і диригентові, тим, що приготовили обід, і всім учасникам, які брали участь у відзначенні цих великих роковин.

Після відкриття свята з деклямаціями віршів Тараса Шевченка українською мовою виступили діти з недільної школи: учениця Марія Дубас виконала „Учітеся, брати мої", Матвій Дубас—„І досі сниться", „Село і серце одпочине" продеклямувала Ксеня Касяненко, „Садок вишневий коло хати"—спільно брат сестричка Лорі і Микола Братченки, „Три шляхи..." Іван Касяненко, „Тарасе, батьку наш," слова Бойкевича,—Меланія Наконечна, „Думи мої..." продеклямувала Наталія Дубас, „Н. Маркевичу"—Степан Касяненко, і „Мені тринадцятий минало..." гарно і виразно продеклямував Тарас Федоренко.

Хоч і не обійшлось без того, що дехто з найменших і міг десь збитися, одначе, в загальному серед теперішніх тяжких обставин, коли рідна мова все більше і більше зневірюється—рідне слово, що його виконали наші наймолодші пройшло з певним успіхом і присутні прийняли це бурхливими оплесками.

Після деклямацій, що їх виконали учні, вчителька Аїда Федоренко прочитала доповідь на тему: „Перевезення домовини Тараса Шевченка з Петербургу до Канева і його похорон". Доповідачка з глибоким власним переживанням у яскравій формі і виразних образах оповіла присутнім про різні пригоди, які часом траплялись в часі перевезення труни з прахом нашого Пророка. Її доповідь присутні вислухали з великим напруженням і увагою. Можна було зауважити не в одного глядача журбу, біль і навіть сльози в очах.

По доповіді поему з твору Т. Шевченка „Іван Підкова" відчитав парафіянин К. Степовий.

На закінчення церковний хор під диригуванням інж. Л. Харченка під акомпаньямент Івана Череути (солістка Раїса Дедов і Варвара Тиховська) відспівали: „Думи мої...", „Реве та стогне Дніпр широкий" і „Україна..." муз. Г. Давидовського.

Академію закінчено гимном „Ще не вмерла Україна". Прихід з академії Управа ліги як і церковного хору вирішила передати Фундації ім. Мазепи на опіку і догляд пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінгтоні. Було зібрано 268 дол.

К. Степовий

Екуменічний...

(Закінчення зі стор. 2)

наших Владик — мучеників за єдність з Апостольським престолом та про гоніння наших українських Католицьких і Православних Церков у підпіллі — московсько-большевицьким шовіністичним КҐБ. Серед численних німців, які брали участь у семінарі, як ляїки, учителі релігії, чи церковні діячі, католики і євангелики, — ми знаходили симпатії й зрозуміння.

Як довго існує совєтський марксистський режим, екуменічні зустрічі церковних достойників західніх Церков з висланниками московської патріярхії, є на жаль, самообманом. Московські висланники мають наказ КҐБ пропагувати пацифістичні кличі й потребу роззброєння не для плекання церковного екуменізму, але для приспання наївних християн-ідеалістів і кінцеве прилучення їхніх батьківщин до московського бльоку комуністичних держав. Молімось, щоб Всевишній зберіг церковну скелю від хитрощів вовків у овечих шкурах.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕФАН ЯВОРСЬКИЙ, член УНС Відд. 140-го ім. св. Михайла в Янгставні, Огайо, помер 3-го листопада 1985 року на 73-му році життя. Нар. 1912 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину і сина. Похорон відбувся 6-го листопада 1985 року на цвинтарі Кальварія у Янгставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Сеник, секр.

АННА БУРБАН, член УНС Відд. 35-го Т-ва „Єдність" в Чикаго, Ілл., померла 8-го листопада 1985 року на 64-му році життя. Нар. 1921 року в Устіянові, Україна. Членом УНС стала 1956 року. Залишила у смутку мужа Михайла, дочку Марію, 3-ох внуків; синів Петра і Павла з родинами. Похорон відбувся 12-го листопада 1985 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ІВАН ФОЦЯ, член УНС Відд. 259-го ім. Прес. Богородиці в Чикаго, Ілл., помер 7-го листопада 1985 року на 73-му році життя. Нар. 1912 року в Ню Джерзі. Членом УНС став 1930 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Раджера з дружиною Дебі та внука Михайла. Похорон відбувся 9-го листопада 1985 року на цвинтарі св. Марії в Евергрін Парк, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Ю. Ґуглик, секр.

СЛАВКО ДОБРЯНСЬКИЙ, член УНС Відд. 439-го ім. Є. Коновальця в Судбури, Онт., помер 19-го жовтня 1985 року на 63-му році життя. Нар. 23-го квітня 1922 року в Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Ізабелю. Похорон відбувся 22-го жовтня 1985 року на цвинтарі Парк Лови в Судбури, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Зацерковний, секр.

МИХАЙЛО КІЗИМА, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., помер 7-го листопада 1985 року на 58-му році життя. Нар. 1928 року у Львові на Україні. Членом УНС став 1983 року. Залишив у смутку маму Юстину, сестру Ванду, сина Тараса та дальшу родину в Україні і Америці. Похорон відбувся 11-го листопада 1985 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Семків, секр.

ЯРОСЛАВ ОСАДЦА, член УНС Відд. 465-го ім. І. Франка в Ляшіні, Кве. Канада, помер 19-го жовтня 1985 року на 71-му році життя. Нар. 1914 року в селі Нагірянка, пов. Чортків на Україні. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Йозефину, дочку Мирославу з чоловіком і трьома дітьми; сина Богдана з дружиною і двома дітьми; сестру Йозефину та рідню на Україні. Похорон відбувся 22-го жовтня 1985 року на католицькім цвинтарі в Ляшіні, Кве. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Т. Мороз, секр.

СТАНИСЛАВ ЯНОЧКО, член УНС Відд. 86-го Т-ва „УСК" в Ню Йорку, помер 15-го листопада 1985 року на 73-му році життя. Нар. 7-го травня 1913 року в Сусолові, пов. Рудки, Зах. Україна. Членом УНС став 1965 року. Залишив близьку родину в Україні. Похорон відбувся 19-го листопада 1985 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Сєрант, секр.

МИХАЙЛО ГРУБІЗНА, член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н.Дж., помер 3-го листопада 1985 року на 74-му році життя. Нар. 6-го лютого 1911 року в Польщі. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Френсис. Похорон відбувся 6-го листопада 1985 року на цвинтарі св. Ґертруди в Кольонії, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Лоренс, секр.

